

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

5ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 06 Απριλίου 2020 με την εξής σύνθεση: Ευαγγελία Μιχολίτση, Πρόεδρος, Χρήστος Σώκος, Εισηγητής και Άννα Χριστοδουλάκου, Μέλη.

Για να αποφασίσει σχετικά με την από 27.02.2020 με ΓΑΚ 247/28.02.2020 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία « ..... », που εδρεύει στην ....., οδός ..... αρ....., όπως νομίμως εκπροσωπείται,

κατά της « .....», όπως νομίμως εκπροσωπείται [εφεξής η αναθέτουσα αρχή].

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθούν οι υπ' αριθμ. 88 και 89 αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες ακυρώθηκε/ματαιώθηκε ο υπό κρίση Διαγωνισμός.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή Χρήστο Σώκο

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ποσού €637,54 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ..... και το από 25.02.2020 αποδεικτικό πληρωμής της .....).

2. Επειδή, με την υπ' αριθμ. πρωτ. .... Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε ανοιχτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός, για την επιλογή αναδόχου για την υπηρεσία: «Υπηρεσίες Συμβούλου Τεχνικής Υποστήριξης Πράξεων ..... 2018-2019 των Κοινωνικών Συμπράξεων των .....», μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ (Αριθμός

Αριθμός απόφασης: 482/2020

Συστήματος ΕΣΗΔΗΣ: ..... και ΑΔΑΜ : .....), συνολικού προϋπολογισμού 158.110,40 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (χωρίς ΦΠΑ: 127.508,39 €), με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών την 29.08.2019. Ο διαγωνισμός αυτός εντάσσεται στις συνοδές υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης των διανομών του κυρίως Έργου διανομής ειδών και αγαθών, καθώς και υποστήριξης των διαχειριστικών υποχρεώσεων της Περιφέρειας ....., ως Δικαιούχου.

3. Επειδή, η Επιτροπή Διενέργειας - Αξιολόγησης του Διαγωνισμού με το υπ' αριθμ. .../2019 Πρακτικό της, με το οποίο έγινε ηλεκτρονική αποσφράγιση των (υπο)φακέλων «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» της προσφεύγουσας, γνωμοδότησε την αποδοχή της τεχνικής προσφοράς της. Εν συνεχεία, με το υπ' αριθμ. .../2019 Πρακτικό της, με το οποίο έγινε ηλεκτρονική αποσφράγιση του (υπο)φακέλου «Οικονομική Προσφορά» της προσφεύγουσας, γνωμοδότησε προς την Οικονομική Επιτροπή την αποδοχή της οικονομικής της προσφοράς και την ανάδειξη της ως προσωρινής αναδόχου της υπηρεσίας. Εν συνεχεία η Οικονομική Επιτροπή, αφενός με την υπ' αριθμ. 88 απόφαση επί του πρώτου Πρακτικού και αφετέρου με την υπ' αριθμ. 89 απόφαση επί του δεύτερου Πρακτικού, οι οποίες εκδόθηκαν αμφότερες στις 20.01.2020, αποφάσισε επί λέξει ότι *«Ακυρώνει τον Ανοιχτό Ηλεκτρονικό Διαγωνισμό με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής για την επιλογή αναδόχου για το Έργο : «Υπηρεσίες Συμβούλου Τεχνικής Υποστήριξης Πράξεων ..... 2018-2019 των Κοινωνικών Συμπράξεων των ..... και ..... της Περιφέρειας .....»*, ΑΑ ΕΣΗΔΗΣ ....., για το λόγο ότι *συμμετείχε μόνο ένας οικονομικός φορέας εις βάρος του πραγματικού ανταγωνισμού.*».

4. Επειδή, κατά της ως άνω απόφασης ασκήθηκε η υπό κρίση προσφυγή, νόμιμα και εμπρόθεσμα την 27.02.2020, με κατάθεση μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ 39/2017, και κοινοποιήθηκε αυθημερόν στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,

Αριθμός απόφασης: 482/2020

σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

5. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα στρέφεται κατά των προσβαλλόμενων Αποφάσεων καθώς, από τον ηλεκτρονικό τόπο του αντίστοιχου δημόσιου Διαγωνισμού, αποδεικνύεται πως αυτές κοινοποιήθηκαν ηλεκτρονικά στους προσφέροντες, στις 17.02.2020, ώστε η κατ' αυτών στρεφόμενη Προδικαστική Προσφυγή να έχει κατατεθεί, μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» στο ΕΣΗΔΗΣ στις 27.02.2020, εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) Κανονισμού.

6. Επειδή, η προσφεύγουσα, στρεφόμενη κατά της επίμαχης Απόφασης ασκεί καταρχήν την Προδικαστική Προσφυγή με άμεσο, προσωπικό και ενεστώσ έννομο συμφέρον (ΣτΕ (Γ' Τμήμα) 328/2011, ΕΑ 213/2011, (Δ' Τμήμα, 7μελές) 2166/2003, (Ε' Τμήμα) 414/2002, Ολομ. 280/1996), καθώς, δραστηριοποιούμενη επιχειρηματικά στον τομέα της επίμαχης παροχής υπηρεσίας, αποτελεί τη μοναδική συμμετέχουσα στο διαγωνισμό, ενώ, όπως προαναφέρθηκε, η Επιτροπή Διενέργειας - Αξιολόγησης του Διαγωνισμού με τα υπ' αριθμ. ../2019 και ..../2019 Πρακτικά της, γνωμοδότησε προς την Οικονομική Επιτροπή την αποδοχή της τεχνικής και της οικονομικής της προσφοράς και την ανάδειξή της ως προσωρινής αναδόχου της υπηρεσίας και πλέον μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης με την οποία ματαιώθηκε αυτός, υφίσταται βλάβη, όπως απαιτείται από τις διατάξεις των άρθρων 360 παρ. 1 Ν. 4412/2016 και 3 παρ. 1 Π.Δ. 39/2017.

7. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ τις υπ' αριθμ. ...../2020 απόψεις της σχετικά με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, ζητώντας παράλληλα την απόρριψή της, τις οποίες απόψεις κοινοποίησε στην προσφεύγουσα στις 13.03.2020. Επί των ως άνω απόψεων, η προσφεύγουσα υπέβαλε νομίμως στις 31.03.2020 μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το με ίδια ημερομηνία υπόμνημα.

8. Επειδή, το άρθρο 3.5 της Διακήρυξης, ορίζει ότι : *«Ματαίωση Διαδικασίας. Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει αιτιολογημένα τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του*

Αριθμός απόφασης: 482/2020

Διαγωνισμού.»

9. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣΤΕ 3703/2010, 53/2011, ΕΣ VI Τμήμα Πράξεις 78/2007, 19/2005, 31/2003 κ.λπ.), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣΤΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993 κλπ), αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Περαιτέρω, κατά την ερμηνεία των όρων κάθε Διακήρυξης ο ερμηνευτής του δικαίου πρέπει να αναζητείτο πραγματικό νόημα των ενσωματωμένων σε αυτή κανόνων με αφετηρία τη λεκτική, ήτοι γραμματική διατύπωσή τους (γραμματική ερμηνευτική μέθοδος).

10. Επειδή, η προσφεύγουσα με τον πρώτο λόγο της προσφυγής της ισχυρίζεται επί λέξει ότι είναι μη νόμιμη η αιτιολογία των αποφάσεων ακύρωσης / ματαίωσης του Διαγωνισμού επειδή «1.1. Με τις εδώ προσβαλλόμενες αποφάσεις, η Οικονομική Επιτροπή, προέβη σε ακύρωση, και δη ματαίωση, του Διαγωνισμού, αντίθετα από την κρίση της Επιτροπής του Διαγωνισμού περί αποδοχής της προσφοράς της προσφεύγουσας εταιρείας μας, και ελλείψει νόμιμης, σαφούς, ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης και του νόμου.

1.2. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 17 παρ. 1 και 2 του ΚΔΔσίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999, προβλέπεται ότι:

«1. Η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της. 2. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης. 3. [...]».

1.3. Γενικά ως αιτιολογία νοείται η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας της, η διαπίστωση ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, η διαπίστωση της συνδρομής και η εκτίμηση των σχετικών

Αριθμός απόφασης: 482/2020

πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης.

1.4. Ειδικότερα η υποχρέωση αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων απορρέει από την ίδια την αρχή της νομιμότητας και την ανάγκη σεβασμού των δικαιωμάτων και των συμφερόντων του διοικουμένου. Για να είναι νόμιμη η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής. Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣτΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣτΕ 2584/2001), ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣτΕ 941/1989, Ολ 3158/1976). Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις.

1.5. Η αιτιολογία είναι επαρκής όταν περιέχει με σαφήνεια όλα τα στοιχεία της κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην καταλείπονται κενά ή αμφιβολίες για την ορθότητα της κρίσης του διοικητικού οργάνου, λαμβανομένων υπόψη του ειδικού περιβάλλοντος του Έργου, των υποχρεώσεων της Αναθέτουσας Αρχής ως Δικαιούχου της Πράξης και των επιπτώσεων της όποιας καθυστέρησης του Έργου. Η επάρκεια προϋποθέτει ότι η αιτιολογία είναι σαφής και ότι εμπεριέχει το στοιχείο της ειδικότητας, αλλά επιβάλλει την ύπαρξη ενός ακόμη σταδίου στην πορεία του συλλογισμού του οργάνου. Η επάρκεια απαιτεί βαθύτερη ανάλυση έναντι των στοιχείων της σαφήνειας και της ειδικότητας και κρίνεται σε σχέση τόσο με νομικά ζητήματα όσο και με πραγματικά δεδομένα. Συγκεκριμένα, το διοικητικό όργανο εντοπίζει, ερμηνεύει και εφαρμόζει τον κρίσιμο κανόνα δικαίου (νομικό σκέλος της πράξης, ορθή ερμηνεία του περιεχομένου του κανόνα δικαίου) και, στη συνέχεια, προχωρεί στην εκτίμηση και αξιολόγηση των πραγματικών στοιχείων που συγκροτούν τον φάκελο της υπόθεσης. Εν προκειμένω, η επάρκεια δοκιμάζεται σε επίπεδο υπαγωγής του πραγματικού

Αριθμός απόφασης: 482/2020

στον κανόνα δικαίου, δηλαδή κρίνεται αν το αρμόδιο όργανο εκτιμά κατά τον προσήκοντα τρόπο τους ισχυρισμούς του ενδιαφερομένου και δεν αφήνει ανεξέταστο κανένα στοιχείο που μπορεί να έχει ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της υπόθεσης (ΣτΕ 2228/2007, 329, 4236/2005). Η αιτιολογία θεωρείται ανεπαρκής και εάν απλώς αναφέρει τις προϋποθέσεις που απαιτεί ο νόμος, αποτελώντας πιστή επανάληψη της διάταξής του, χωρίς να αναδεικνύεται ο αναγκαίος σύνδεσμος με τη συγκεκριμένη περίπτωση. 1.6. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους, καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας.

1.7. Σε κάθε περίπτωση, με την αιτιολογία η Διοίκηση αποδεικνύει ότι είναι αμερόληπτη και χρηστή και ότι τηρεί την αρχή της νομιμότητας, ενώ παράλληλα παρέχεται στους μεν ενδιαφερομένους η δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, στον δε δικαστή να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο, συμβάλλοντας στη διασφάλιση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, ιδιαίτερα στην περιπτώσεις ελέγχου της υπέρβασης των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της Διοίκησης.

1.8. Γίνεται δεκτό ότι, πέραν του ελέγχου της τυπικής νομιμότητας της διοικητικής πράξης, απαιτείται και η δυνατότητα ελέγχου της ουσιαστικής νομιμότητας της διοικητικής πράξης, η οποία εξαρτάται και από την τήρηση των κανόνων της διοικητικής διαδικασίας και ιδίως από την τήρηση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, που αποτελεί το σημαντικότερο συνδετικό στοιχείο μεταξύ της διαδικαστικής νομιμότητας και του αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου, διότι δεν εκπληρώνει μόνον μια διαδικαστική αλλά και μια ουσιαστική λειτουργία έννομης προστασίας. Με την αιτιολογία της εκάστοτε διοικητικής απόφασης, το Δικαστήριο έχει τη δυνατότητα να ενημερωθεί σχετικά με την τήρηση των διαδικαστικών υποχρεώσεων της Διοίκησης και να διερευνήσει αν η απόφαση είναι από ουσιαστικής άποψης, ιδιαίτερα όταν συντρέχει περίπτωση άσκησης διακριτικής ευχέρειας, ορθή, δίκαιη και νόμιμη.

1.9. Εν προκειμένω, σύμφωνα με την παρ. 3.5 της Διακήρυξης, ορίζεται: «Ματαίωση Διαδικασίας Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να

Αριθμός απόφασης: 482/2020

ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει αιτιολογημένα τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού.»

1.10. Ακόμα, στο άρθρο 106 του ν. 4412/2016, ορίζονται οι υποχρεωτικοί ή δυνητικοί λόγοι ματαίωσης του διαγωνισμού. Λόγω του ότι εν προκειμένω, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την υποχρεωτική ματαίωση του Διαγωνισμού της παρ. 1 του ως άνω άρθρου (άγονη διαδικασία και μη υπογραφή του συμφωνητικού) και τη συνεπαγόμενη δέσμια αρμοδιότητα της Αναθέτουσας Αρχής, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 106. Ειδικότερα, προβλέπεται:[...] 1.12. Βάσει της πάγιας νομολογίας του ΔΕΕ, σε περιπτώσεις ματαίωσης διαδικασίας ανάθεσης, η υποχρέωση που επιβάλλει η ενωσιακή νομοθεσία στην Αναθέτουσα Αρχή ή τον Αναθέτοντα Φορέα είναι η υποχρέωση κοινοποίησης της αιτιολογίας της απόφασης ματαίωσης του διαγωνισμού στους συμμετέχοντες (βλ. την απόφαση του ΔΕΕ της 18.6.2002, ΗΙ, C-92/00, EU:C:2002:379, σκ. 41). 1.13. Σχετικώς, έχει κριθεί στην ΣΤΕ ΕΑ 925/2010 (σκέψη 8) ότι: «Σε κάθε, πάντως, περίπτωση ματαίωσης του διαγωνισμού η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να αιτιολογήσει νομίμως και επαρκώς την κρίση της. Προς αιτιολόγηση δε της κρίσης αυτής δεν αρκεί, εφόσον δεν ορίζεται άλλως από την διακήρυξη, από την οποία διέπεται ο συγκεκριμένος διαγωνισμός, η επίκληση μόνης της διαπίστωσης ότι ένας μόνον των διαγωνιζομένων υπέβαλε έγκυρη προσφορά και ότι υφίσταται, ως εκ τούτου, αδυναμία σύγκρισης πλειόνων εγκύρων προσφορών και εξεύρεσης της προσφερόμενης χαμηλότερης τιμής. Και τούτο, διότι δεν θα ήταν δυνατόν να γίνει δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή, κατ' επίκληση των αυτών ακριβώς πραγματικών δεδομένων (της υποβολής, δηλαδή, μίας μόνον έγκυρης προσφοράς) και χωρίς την επίκληση οποιουδήποτε επί πλέον στοιχείου, έχει την ευχέρεια είτε να ματαιώσει τον διαγωνισμό, είτε, εξ ίσου νομίμως, να τον συνεχίσει και να τον ολοκληρώσει, καθόσον τούτο θα ισοδυναμούσε με ανέλεγκτη άσκηση διακριτικής ευχέρειας, αφού θα οδηγούσε σε πλήρη αδυναμία άσκησης δικαστικού ελέγχου επί της εν λόγω, κατά διακριτική ευχέρεια, εκδιδομένης διοικητικής πράξης. 1.14. Από τα παραπάνω είναι προφανές ότι, εάν η επίκληση της ύπαρξης μίας μοναδικής μεν έγκυρης και συμφέρουσας δε (σύμφωνα με την κρίση της Επιτροπής του Διαγωνισμού) προσφοράς, αποτελεί την αιτιολογία της πράξης ακύρωσης /

Αριθμός απόφασης: 482/2020

ματαίωσης του Διαγωνισμού, η εν λόγω πράξη αιτιολογείται ανεπαρκώς και εν γένει με μη νόμιμο τρόπο, διότι για τη διατύπωση κρίσεως τέτοιου περιεχομένου δεν αρκεί η απλή αναφορά στον αριθμό των διαγωνιζομένων, αλλά απαιτείται εκτίμηση του ουσιαστικού περιεχομένου της ελεγχόμενης προσφοράς.

1.15. Είναι επίσης προφανές ότι δεν μπορεί να συναχθεί, άνευ ετέρου, ότι, στην περίπτωση που η Διακήρυξη του Διαγωνισμού προβλέπει ευχέρεια της Αναθέτουσας Αρχής προς ακύρωση του Διαγωνισμού και έχει υποβληθεί εγκύρως μια μόνον προσφορά, τούτο αρκεί πάντοτε, ανεξαρτήτως των συνθηκών του συγκεκριμένου διαγωνισμού, για να παράσχει αιτιολογικό έρεισμα στην πράξη ακυρώσεως του Διαγωνισμού.

1.16. Η Οικονομική Επιτροπή έπρεπε να αιτιολογήσει ειδικώς την άσκηση της διακριτικής της ευχέρειας, αναφερόμενη στους αποκλειστικώς αναφερόμενους λόγους της δυνητικής ματαίωσης της παρ. 2 του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, πράγμα το οποίο δεν έπραξε, καθώς σύμφωνα και με την προαναφερθείσα νομολογία, η αιτιολογία της ύπαρξης ενός μοναδικού υποψηφίου δεν αρκεί αυτή καθ' αυτή και η σχετική πράξη κρίνεται ακυρωτέα ως αναιτιολόγητη.

1.17. Επιπλέον, δεδομένου του γεγονότος ότι τόσο η τεχνική όσο και η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας εταιρείας μας έγινε αποδεκτή και κρίθηκε ως η «η πλέον συμφέρουσα προσφορά» (στην επισυναπτόμενη απόφαση της Επιτροπής, σχετ. 4 σελ. 5) από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, με ρητή αναφορά της (στην επισυναπτόμενη απόφαση της Επιτροπής, σχετ. 3 σελ. 10) ότι λήφθηκε υπόψη η ανάπτυξη επαρκούς ανταγωνισμού και το δημόσιο συμφέρον, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι τυχόν νόμιμη αιτιολογία προκύπτει από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

1.18. Επαναλαμβάνουμε ότι από κανένα άλλο στοιχείο δεν προκύπτει σαφής, ειδική και επαρκής αιτιολογία για το λόγο ματαίωσης του διαγωνισμού, με εξαίρεση την απλή αναφοράς στην υποβολή μίας μοναδικής προσφοράς, που όπως αποδείχθηκε παραπάνω δεν θεωρείται επαρκής προς αυτό αιτιολογία, καθώς και την όλως αόριστη επίκληση της έλλειψης ανάπτυξης πραγματικού ανταγωνισμού.

1.19. Είναι ακόμα σαφές ότι, το γεγονός ότι κατατέθηκε μία μοναδική προσφορά δεν αρκεί για τη ματαίωση του διαγωνισμού που διενεργείται με κριτήριο κατακυρώσεως την πλέον συμφέρουσα προσφορά, αλλά οφείλει η

Αριθμός απόφασης: 482/2020

Αναθέτουσα Αρχή, προτού αποφασίσει την εν λόγω ματαίωση, να εξετάσει εάν, ενόψει, μεταξύ άλλων, της βαθμολογίας της ως άνω προσφοράς και της τιμής των προσφερομένων ειδών σε σχέση με την προϋπολογισθείσα δαπάνη της συγκεκριμένης προμήθειας, μπορεί ή όχι, από τεχνικοοικονομικής απόψεως, να κριθεί αυτή, αυτοτελώς εκτιμωμένη, συμφέρουσα για το Δημόσιο (ΣΤΕ 395/2011, 3734/2008, 375/2009, 761/2010, 1721/2011). 1.20. Ενόψει και της διαπίστωσης ότι συντρέχει διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης, η οποία όμως δεν είναι απεριορίστη, αλλά υπόκειται σε νομικούς περιορισμούς και επιταγές, η αιτιολογία της Αναθέτουσας Αρχής είναι καθόλα μη νόμιμη και, ειδικότερα, δεν είναι σαφής, ούτε ειδική ούτε επαρκής, ενώ όλως αορίστως προβάλλεται ως αιτιολογία της ματαίωσης η συμμετοχή ενός μοναδικού προσφέροντος εις βάρος του πραγματικού ανταγωνισμού.

1.21. Να σημειωθεί ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει αναθέσει επανειλημμένως συμβάσεις σε ένα μοναδικό προσφέροντα. Ενδεικτικά παραπέμπουμε στα επισυναπτόμενα σχετ. 5 και σχετ. 6, τα οποία αποτελούν αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής με τις οποίες εγκρίθηκε η ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων μετά την κατάθεση προσφοράς από έναν μοναδικό οικονομικό φορέα. Ακόμα και στην περίπτωση του Διαγωνισμού για την περισυλλογή νεκρών ζώων, παρά την απόσυρση της εξέτασης έγκρισης του σχετικού πρακτικού της Επιτροπής με την αιτιολογία «προκειμένου να επανέλθει μετά από αιτιολογημένη εισήγηση δεδομένης της μειωμένης συμμετοχής στον διαγωνισμό» (επισυναπτόμενο σχετ. 7), και ειδικότερα λόγω της συμμετοχής ενός μοναδικού προσφέροντος, στη συνέχεια επανήλθε σε νέα συνεδρίαση και κατακύρωση στον μοναδικό προσφέροντα τη σύμβαση (επισυναπτόμενο σχετ. 8). 1.22. Συνεπώς, το γεγονός και μόνον ότι εγκύρως και προσηκόντως υπεβλήθη μόνο η προσφορά της εταιρείας μας δεν αρκεί, κατά την έννοια του άρθρου 3.5 της Διακηρύξεως και του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ΚΔΔσίας, για να παράσχει νόμιμο και επαρκές αιτιολογικό έρεισμα στην πράξη ακύρωσης / ματαίωσης του Διαγωνισμού.».

11. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή αντικρούει την προσφυγή και ισχυρίζεται επί λέξει ότι «Η διαφοροποίηση μεταξύ των αποφάσεων της Οικονομικής Επιτροπής και των εισηγήσεων της Επιτροπής Διενέργειας και Αξιολόγησης του ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού προέκυψε γιατί από τη μελέτη της αριθμ.

Αριθμός απόφασης: 482/2020

..... διακήρυξης η οποία καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ με ΑΔΑΜ
..... παρατηρήθηκαν τα εξής:

- Η διακήρυξη δημοσιεύτηκε σε χρονικό διάστημα - μήνα Αύγουστο - που κατά γενική ομολογία οι οικονομικοί φορείς βρίσκονται σε περίοδο διακοπών.

- Η προθεσμία υποβολής προσφορών που τηρήθηκε ήταν μόνο η ελάχιστη των 15 ημερών του άρθρου 121 του Ν.4412/2016 ενώ θα μπορούσε να τηρηθεί το μέγιστο διάστημα των 35 ημερών ώστε δοθεί η δυνατότητα εν μέσω θερινών μηνών για υποβολή προσφορών και από άλλους υποψηφίους αναδόχους.

- Παρατηρήθηκε ανακολουθία στις ημερομηνίες παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών όπου στην παρ. 1.5 « Ο διαγωνισμός θα πραγματοποιηθεί ύστερα από προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της Διακήρυξης στο δικτυακό τόπο του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 5, άρθρο 27 του ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η 29/08/2019 και ώρα 15:00 μμ.» και στην παρ. 3.1.1 «Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ, για την αποσφράγιση των προσφορών αρμόδιο όργανο της Αναθέτουσας Αρχής (Επιτροπή Διαγωνισμού), προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, κατά το άρθρο 100 του ν. 4412/2016, ακολουθώντας τα εξής στάδια: Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» την 20/8/2019 και ώρα 10.00 π.μ.». Κατόπιν των ανωτέρω και μετά από έλεγχο που έγινε σε όλες τις διακηρύξεις μετά την ανάληψη των καθηκόντων της νέας περιφερειακής αρχής (1/9/2019), η Οικονομική Επιτροπή θεωρεί ότι τα ανωτέρω λειτούργησαν εις βάρος του πραγματικού ανταγωνισμού (παρουσιάστηκε μόνο ένας οικονομικός φορέας με ποσοστό έκπτωσης 1% - ασυνήθιστα χαμηλό) και δεδομένου ότι η εισήγηση της επιτροπής του διαγωνισμού δεν είναι δεσμευτική για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος η Οικονομική Επιτροπή προέβη στη λήψη των αριθμ. 88 & 89/2020 αποφάσεων.».

12. Επειδή, η προσφεύγουσα με το νομίμως κατατεθέν 31.03.2020 Υπόμνημά της αντικρούει τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής και ισχυρίζεται επί λέξει ότι «Αρχικά, ως προς τον ισχυρισμό της Αναθέτουσας Αρχής ότι η Διακήρυξη δημοσιεύτηκε σε χρονικό διάστημα (μήνα Αύγουστο), το οποίο επηρέασε τη συμμετοχή των οικονομικών φορέων, επισημαίνουμε τα κατωτέρω.

Αριθμός απόφασης: 482/2020

1.3. Ήδη από 24.04.2019, με τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ (με ΑΔΑΜ .....) του υπ' αριθ. πρωτ.: οικ. .... Πρωτογενούς Αιτήματος του Διαγωνισμού (επισυναπτόμενο με α/α 1) γνωστοποιήθηκε η πρόθεση της Αναθέτουσας Αρχής να προκηρύξει τον Διαγωνισμό. Στη συνέχεια, στις 24.05.2020 ακολούθησε η δημοσίευση στη Διαύγεια, με ΑΔΑ ....., της έγκρισης των όρων της Διακήρυξης, όπως αποφασίσθηκε από την Οικονομική Επιτροπή με την υπ' αριθμ. .... απόφασή της (Απόσπασμα της Πράξης .../2019), η οποία αναρτήθηκε και στο ΚΗΜΔΗΣ στις 29.07.2019, με ΑΔΑ ..... (επισυναπτόμενο με α/α 2). Τέλος, την 01.08.2019 αναρτήθηκαν στο ΚΗΜΔΗΣ τόσο η Περίληψη της Διακήρυξης του Διαγωνισμού με ΑΔΑ ..... (επισυναπτόμενο με α/α 3) όσο και η Διακήρυξη με ΑΔΑ .....

1.4. Ενόψει των ανωτέρω, η πρόθεση διενέργειας του Διαγωνισμού είχε γνωστοποιηθεί σε ικανό χρόνο, ενώ τυχόν ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς όφειλαν - και είχαν τη δυνατότητα - να παρακολουθούν την εξέλιξη της διαδικασίας ώστε να υποβάλλουν εμπρόθεσμες προσφορές. Η επιλογή του Αυγούστου ως την χρονική περίοδο διενέργειας του Διαγωνισμού αποτελεί μία συνειδητή επιλογή της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία δεν παρίσταται και ιδιαίτερα προβληματική διότι, όπως είναι γνωστό σε όλους όσοι ασχολούνται με τις δημόσιες συμβάσεις, οι διαγωνιστικές διαδικασίες, καθώς και οι διοικητικές διαδικασίες που συνδέονται με αυτές, εξακολουθούν να «τρέχουν» ανεξαρτήτως περιόδου. Το γεγονός αυτό είναι γνωστό στους οικονομικούς φορείς, δεδομένου και του αριθμού των διαγωνιστικών διαδικασιών που διενεργούνται την εν λόγω περίοδο. Άλλωστε, όπως εκθέσαμε και ανωτέρω, η πρόθεση της Αναθέτουσας Αρχής να προκηρύξει το Διαγωνισμό ήταν γνωστή στους οικονομικούς φορείς ήδη από τις 24.04.2019 με τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ του υπ' αριθ. πρωτ.:οικ. .... Πρωτογενούς Αιτήματος του Διαγωνισμού. Σε κάθε περίπτωση, η Αναθέτουσα είχε τη δυνατότητα να προχωρήσει σε οίκοθεν παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών, πράγμα το οποίο προφανώς έκρινε ότι δεν ήταν απαραίτητο.

1.6. Κατόπιν όλων των ανωτέρω, η επιλογή του Αύγουστου ως περιόδου υποβολής των προσφορών δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη ματαίωση του Διαγωνισμού. 1.7. Επιπλέον, ο ισχυρισμός της Αναθέτουσας Αρχής ότι «η προθεσμία υποβολής προσφορών που τηρήθηκε ήταν μόνο η ελάχιστη των 15

Αριθμός απόφασης: 482/2020

ημερών του άρθρου 121 του Ν.4412/2016 ενώ θα μπορούσε να τηρηθεί το μέγιστο διάστημα των 35 ημερών ώστε δοθεί η δυνατότητα εν μέσω θερινών μηνών για υποβολή προσφορών και από άλλους υποψηφίους αναδόχους» είναι αφενός λανθασμένος και αφετέρου αβάσιμος. Λανθασμένος διότι η προθεσμία υποβολής προσφορών που δόθηκε ήταν 28 ημέρες, δεδομένου ότι η δημοσίευση της Διακήρυξης έγινε την 01.08.2019 και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ήταν στις 29.08.2019, και όχι 15 ημέρες όπως υποστηρίζει η Αναθέτουσα Αρχή και εκ παραδρομής έχει αναγραφεί στην Διακήρυξη. Αφετέρου αβάσιμος διότι η επιλογή της εν λόγω προθεσμίας έγινε συνειδητά από την Αναθέτουσα Αρχή, ενώ το εν λόγω χρονικό διάστημα ήταν επαρκές προκειμένου να ολοκληρώσει κάποιος την προσφορά του. Άλλωστε, επαναλαμβάνουμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή είχε τη δυνατότητα να παρατείνει την προθεσμία υποβολής των προσφορών, ενώ τυχόν ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορούσε να αποστείλει αίτημα παράτασης, εφόσον έκρινε ότι δεν είχε τη δυνατότητα να υποβάλει εμπροθέσμως και προσηκόντως την προσφορά του. Εντούτοις, όπως φάνηκε εκ των υστέρων, κανένας άλλος οικονομικός φορέας δεν έδειξε ενδιαφέρον να αναλάβει τη σύμβαση, ενώ κανένα αίτημα παράτασης δεν υποβλήθηκε. 1.9. Στη συνέχεια των απόψεων της, η Αναθέτουσα Αρχή επικαλείται τη λανθασμένη αναγραφή της ημερομηνίας αποσφράγισης (ως 20.08.2019 αντί του ορθού 04.09.2019) στο άρθρο 3.1.1 της Διακήρυξης, υποστηρίζοντας ότι αποτελεί λόγο ματαίωσης του Διαγωνισμού στο σύνολό του. 1.10. Για τον παραπάνω αβάσιμο και παρελκυστικό ισχυρισμό της Αναθέτουσας Αρχής, αναφέρουμε ότι παρά τη λανθασμένη αναγραφή της ημερομηνίας αποσφράγισης στο άρθρο 3.1.1 της Διακήρυξης, ορθή αναφορά της ημερομηνίας αυτής γίνεται στο άρθρο 1.5. («Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού») της Διακήρυξης, όπου είχε ορισθεί, μεταξύ άλλων, ότι: 1.11. «Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η 29/08/2019 και ώρα 15:00 μμ. Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, την 4/9/2019, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.00 πμ.». 1.12. Ακόμα, η ορθή ημερομηνία αποσφράγισης αναφερόταν και στην Περίληψη της Διακήρυξης του Διαγωνισμού (επισυνάπτεται με α/α 3). Συνεπώς, δεν προέκυπτε καμία αμφιβολία ως προς την ημερομηνία αποσφράγισης του Διαγωνισμού.

Αριθμός απόφασης: 482/2020

1.13. Άλλωστε, είναι σαφές ότι η ημερομηνία αποσφράγισης δεν μπορεί να προηγείται της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών, η οποία άλλωστε είναι και η κρίσιμη ημερομηνία βάσει της οποίας ελέγχεται το εμπρόθεσμο και παραδεκτό των προσφορών των διαγωνιζομένων, σε αντίθεση με την ημερομηνία αποσφράγισης, η οποία δεν επηρεάζει τη δυνατότητα ενός οικονομικού φορέα να συμμετάσχει προσηκόντως στον διαγωνισμό.

1.14. Εκ των ανωτέρω, είναι σαφές ότι η ημερομηνία αποσφράγισης μπορούσε να συναχθεί με ακρίβεια, ενώ άλλωστε τυχόν ενδιαφερόμενοι είχαν στη διάθεσή τους τη δυνατότητα να ζητήσουν σχετικές διευκρινίσεις από την Αναθέτουσα Αρχή. Συνεπώς, δεν φαίνεται εύλογη τυχόν ματαίωση ολόκληρου διαγωνισμού για μη ουσιώδη ανακολουθία μεταξύ άρθρων της Διακήρυξης. 1.15. Περαιτέρω, η αναφορά της Αναθέτουσας Αρχής στο ποσοστό έκπτωσης της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας μας, που σύμφωνα με την οποία σε ανέρχεται στο 1%, είναι λανθασμένη και παραπλανητική, καθώς, όπως είναι γνωστό στην Αναθέτουσα Αρχή, το ποσοστό έκπτωσης της προσφοράς μας είναι 5,89%, δεδομένου ότι ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 127.508,39 € πλέον ΦΠΑ και η οικονομική μας προσφορά συνίσταται στις 120.000 € πλέον ΦΠΑ, όπως αποδεικνύεται τόσο από την οικεία οικονομική προσφορά μας όσο και από τη σελ. 5 της εδώ προσβαλλόμενης υπ' αριθμ. 89 απόφασης (Απόσπασμα της πράξεως 2/2020) της Οικονομικής Επιτροπής (34ο Θέμα Ημερήσιας Διάταξης).

1.16. Το ποσοστό έκπτωσης λοιπόν της προσφοράς μας δεν είναι διόλου ασυνήθιστο παρά τον αντίθετο αβάσιμο ισχυρισμό της Αναθέτουσας Αρχής. Άλλωστε, επαναλαμβάνουμε ότι, σε κάθε περίπτωση η κρίση επί της προσφερόμενης τιμής από μόνης της δεν αρκεί για τη ματαίωση του διαγωνισμού που διενεργείται με κριτήριο κατακυρώσεως την πλέον συμφέρουσα προσφορά, αλλά οφείλει η Αναθέτουσα Αρχή, προτού αποφασίσει την εν λόγω ματαίωση, να εξετάσει εάν, ενόψει, μεταξύ άλλων, της βαθμολογίας της ως άνω προσφοράς και της τιμής των προσφερομένων ειδών σε σχέση με την προϋπολογισθείσα δαπάνη της συγκεκριμένης προμήθειας, μπορεί ή όχι, από τεχνικοοικονομικής απόψεως, να κριθεί αυτή, αυτοτελώς εκτιμωμένη, συμφέρουσα για το Δημόσιο (ΣτΕ 395/2011, 3734/2008, 375/2009, 761/2010, 1721/2011). Υπενθυμίζουμε ότι κριτήριο κατακύρωσης του Διαγωνισμού είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, και όχι

Αριθμός απόφασης: 482/2020

η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής!!

1.17. Παρά λοιπόν την προσπάθεια της Αναθέτουσας Αρχής να συμπληρώσει την πλημμελή αιτιολογία των προσβαλλόμενων πράξεών της, αυτή εξακολουθεί να μην είναι πλήρης και ειδική, καθώς δεν εξετάστηκε το εάν και κατά πόσο η προσφορά της εταιρείας μας είναι συμφέρουσα ή όχι στο σύνολό της.

1.18. Τέλος, η Αναθέτουσα Αρχή δεν απάντησε αναφορικά με τους λοιπούς ισχυρισμούς μας, και ιδιαίτερα τον ισχυρισμό που αφορά το ακυρωτέο των εδών προσβαλλόμενων αποφάσεων της Αναθέτουσας Αρχής για το λόγο ότι δεν κλήθηκε η αρμόδια Επιτροπή να διατυπώσει γνώμη σχετικά την ματαίωση, παρά τη ρητή πρόβλεψη του νόμου αλλά και της οικείας Διακήρυξης, κατά παράλειψη ουσιώδους τύπου της διαδικασίας. Η σιωπή αυτή της Αναθέτουσας Αρχής αποτελεί ομολογία ως προς το βάσιμο των εν λόγω ισχυρισμών μας.».

13. Επειδή, στο άρθρο 106 («Ματαίωση διαδικασίας») του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης: α) εφόσον η διαδικασία απέβη άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών ή αιτήσεων ή αποκλεισμού όλων των προσφερόντων ή συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος βιβλίου και τα έγγραφα της σύμβασης ή β) στην περίπτωση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 105, 2. Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικείμενου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 97, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος όπως ιδίως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος. 3. Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, μετά από γνώμη

Αριθμός απόφασης: 482/2020

του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμά της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη. 4. Όταν συντρέχουν οι λόγοι για τη ματαίωση της διαδικασίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η αναθέτουσα αρχή ακυρώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για ολόκληρο το αντικείμενο της σύμβασης ή, αν οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τμήμα της σύμβασης, για το εν λόγω τμήμα, εφόσον επιτρέπεται η κατάθεση τέτοιων προσφορών. 5. Η αναθέτουσα αρχή διατηρεί, επίσης, το δικαίωμα, μετά από γνώμη του αρμοδίου οργάνου, να αποφασίσει, παράλληλα με τη ματαίωση της διαδικασίας σύναψης, και την επανάληψη οποιασδήποτε φάσης της διαδικασίας σύναψης, με τροποποίηση ή μη των όρων της ή την προσφυγή στη διαδικασία των άρθρων 29 ή 32, εφόσον, στην τελευταία αυτή περίπτωση, πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις των άρθρων αυτών [...]

14. Επειδή, στο άρθρο 106 του Ν.4412/2016 ορίζονται αυστηρά οι λόγοι ματαίωσης διαγωνιστικής διαδικασίας). Συγκεκριμένα, στην μεν παράγραφο 1 του άρθρου 106 του Ν. 4412/2016, προβλέπονται περιοριστικά οι περιπτώσεις για τη ματαίωση διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, στη δε παράγραφο 2, για τη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης. Σύμφωνα δε με την παράγραφο 1α) του ως άνω άρθρου: «Η αναθέτουσα αρχή με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης: α) εφόσον η διαδικασία απέβη άγονη, είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς, είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών ή αιτήσεων ή αποκλεισμού όλων των προσφερόντων ή συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος βιβλίου και τα έγγραφα της σύμβασης [...]». Συνδυαζόμενη με τη γενική νομοθετική κατοχύρωση της υποχρέωσης αιτιολόγησης των ατομικών διοικητικών πράξεων στο άρθρο 17 του Ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (ΦΕΚ Α' 45), η διάταξη του άρθρου 106 παρ. 1α) του Ν. 4412/2016, απαιτεί «ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής» επιβεβαιώνοντας πως η ματαίωση ανάθεσης μιας δημόσιας σύμβασης αποτελεί εξαιρετική διαδικασία επιτρεπτή περιοριστικά για τους αναφερόμενους λόγους, οι οποίοι αποσκοπούν στο να αποτρέψουν καταχρηστικές, από την πλευρά των αναθετουσών αρχών, ματαιώσεις διαγωνιστικών διαδικασιών, ανάλογα με τον προσφέροντα της επιλογής τους, στον οποίο επιθυμούν να αναθέσουν μία δημόσια σύμβαση.

Αριθμός απόφασης: 482/2020

Μάλιστα η «ειδική αιτιολογία» της ματαιωτικής Απόφασης είναι απαραίτητη, προκειμένου να υποβληθεί η εκτελεστή πράξη αυτή σε αποτελεσματικό προδικαστικό έλεγχο ενώπιον της Α.Ε.Π.Π, τελικώς δε ενώπιον του αρμοδίου ακυρωτικού Δικαστηρίου, κατά το άρθρο 372 παρ. 1 και 3 του Ν. 4412/2016.

15. Επειδή, ύστερα από την μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή αρχικώς με την προσβαλλόμενη απόφαση ματαίωσε τον διαγωνισμό με μοναδική αιτιολογία ότι συμμετείχε ένας οικονομικός φορέας εις βάρος του ανταγωνισμού. Όμως, όταν σε διαγωνισμό που προκηρύχθηκε με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή απομένει, στο στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών, μόνο ένας διαγωνιζόμενος, η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται, άνευ ετέρου, να ματαιώσει το διαγωνισμό, αλλά οφείλει να προβεί στην αποσφράγιση της οικονομικής προσφοράς του μοναδικού εναπομείναντος στο στάδιο αυτό διαγωνιζομένου και να την αξιολογήσει ως συμφέρουσα ή όχι για το Δημόσιο, συγκρίνοντάς την με τιμές, οι οποίες τυχόν είχαν περιληφθεί σε οικονομικές προσφορές που είχαν εγκύρως υποβληθεί σε προηγούμενους δημόσιους διαγωνισμούς ή με τις τρέχουσες στην αγορά τιμές για όμοιες ή παρεμφερείς υπηρεσίες, οι οποίες προκύπτουν από σχετικά παραστατικά (ΕΑ 601, 925/2010, ΣτΕ 375/2009, 2873, 3734/2008). Επιπλέον, από την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 106 του Ν.4412/2016, ερμηνευόμενη υπό το φως της αρχής της οικονομικότητας, ως ειδικότερης έκφανσης της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, συνάγεται ότι, εάν σε διαγωνισμό με αντικείμενο την ανάθεση υπηρεσιών, που διεξήχθη με κριτήριο κατακύρωσης την χαμηλότερη τιμή, υπεβλήθη, παρά την τήρηση των απαιτούμενων κανόνων δημοσιότητας, μία μόνο προσφορά, η αναθέτουσα αρχή έχει τη διακριτική ευχέρεια να κατακυρώσει τα αποτελέσματα του διαγωνισμού στο μοναδικό προσφέροντα (πρβλ. Ε.Σ. Αποφ. VI Τμ. 3145/2010, 2709, 2702, 1285/2010, Απόφ. Δ.Ε.Ε. στην υπόθεση C-27/98, Fracasso και Leitschutz). Στην περίπτωση αυτή, οφείλει να εξετάσει εάν η μοναδική αυτή προσφορά είναι συμφέρουσα/ικανοποιητική ή μη, λαμβάνοντας υπόψη κατάλληλα, κατά περίπτωση, συγκριτικά στοιχεία, όπως οι προσφερόμενες σε προηγούμενους διαγωνισμούς τιμές σε συνδυασμό και με άλλα στοιχεία, όπως είναι η τρέχουσα στην αγορά τιμή για όμοιες ή παρεμφερείς υπηρεσίες (πρβλ.

Αριθμός απόφασης: 482/2020

Ε.Σ. Αποφ. Μείζ. Επτ. Συνθ. 2590/2016, VI Τμ. 1975, 1505/2012), καθώς και να συνεκτιμήσει, σε κάθε περίπτωση, το βαθμό απόκλισης των προσφορών, προκειμένου να κρίνει εάν η προσφερόμενη από το μοναδικό συμμετέχοντα τιμή είναι ή όχι συμφέρουσα (Πράξη 224/2017 Κλιμάκιο Ζ' Ελεγκτικό Συνέδριο). Εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή δεν επικαλέστηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση κάποιον από τους λόγους ματαίωσης του άρθρου 106 του Ν.4412/2016 και περαιτέρω δεν εκτίμησε το ουσιαστικό περιεχόμενο της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας, όσον αφορά το συμφέρον αυτής ή τυχόν όχι, με αποτέλεσμα η απόφασή της να μην έχει νόμιμη και επαρκή αιτιολογία αναφέροντας απλώς ότι συμμετείχε μόνο ένας οικονομικός φορέας και ως εκ τούτου δεν τηρήθηκε ο ανταγωνισμός.

Εν συνεχεία, η αναθέτουσα αρχή με τις κατατεθείσες απόψεις της ενώπιον του κρίνοντος Κλιμακίου, προχώρησε σε συμπληρωματική αιτιολογία αναφέροντας αρχικά ότι η Διακήρυξη του διαγωνισμού δημοσιεύτηκε μήνα Αύγουστο όπου οι οικονομικοί φορείς βρίσκονται σε περίοδο διακοπών. Όμως στις 24.04.2019, με τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ (με ΑΔΑΜ .....) του υπ' αριθ. πρωτ.:οικ. .... /22.04.2019 Πρωτογενούς Αιτήματος του Διαγωνισμού η Αναθέτουσα Αρχή γνωστοποίησε ότι επρόκειτο να προκηρύξει τον Διαγωνισμό και στις 24.05.2020 ακολούθησε η δημοσίευση στη Διαύγεια, με ΑΔΑ ....., της έγκρισης των όρων της Διακήρυξης, όπως αποφασίσθηκε από την Οικονομική Επιτροπή με την υπ' αριθμ. .... απόφασή της (Απόσπασμα της Πράξης ..... /2019), η οποία αναρτήθηκε και στο ΚΗΜΔΗΣ στις 29.07.2019. με ΑΔΑΜ ..... Κατόπιν των ανωτέρω και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι δημόσιοι διαγωνισμοί πραγματοποιούνται καθόλη την διάρκεια του έτους, ακόμα και τον μήνα Αύγουστο, προκύπτει ότι η δημοσίευση της Διακήρυξης τον Αύγουστο δεν μπορεί να αποτελέσει λόγω ματαίωσης του διαγωνισμού.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή συνεχίζει αναφέροντας ότι τηρήθηκε η ελάχιστη προθεσμία υποβολής προσφορών στις 15 ημέρες ενώ θα μπορούσε να τηρηθεί το μέγιστο διάστημα των 35 ημερών. Όμως στο άρθρο 1.5 της Διακήρυξης ορίζεται ότι η καταληκτική ημερομηνία προσφορών ήταν η 29.08.2019 και ώρα 15:00 μμ. Η ημερομηνία δημοσίευσης της Διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ ήταν η 01.08.2019, επομένως μεσολάβησαν 28 ημέρες ως προθεσμία υποβολής προσφορών και όχι 15 ημέρες όπως αβασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή.

Αριθμός απόφασης: 482/2020

Τέλος, η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι παρατηρήθηκε ανακολουθία στις ημερομηνίες παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών επειδή στο άρθρο 3.1.1. της Διακήρυξης αναφέρεται ότι η αποσφράγιση του φακέλου δικαιολογητικά συμμετοχής – τεχνική προσφορά θα γινόταν στις 20.08.2019. Όμως στο άρθρο 1.5 οριζόταν ότι «Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η 29/08/2019 και ώρα 15:00 μμ. Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, την 4/9/2019, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.00 πμ.». Η 04.09.2019 ως ημερομηνία αποσφράγισης αναφερόταν επίσης και στην περίληψη της Διακήρυξης του διαγωνισμού. Επομένως η ανακολουθία μεταξύ των δύο αυτών άρθρων της Διακήρυξης δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο για την ματαίωση του διαγωνισμού. Η αναφορά της αναθέτουσας αρχής σε χαμηλό ποσοστό έκπτωσης 1% στην προσφορά της προσφεύγουσας δεν είναι βάσιμη, καθόσον από την επισκόπηση της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας που βρίσκεται στο ποσό των 120.000 ευρώ πλέον ΦΠΑ (προϋπολογισμός 127.508,39 € πλέον ΦΠΑ) προκύπτει ότι το ποσοστό έκπτωσης είναι 5.89%. Σε κάθε περίπτωση, με βάση τα ανωτέρω διαλαμβανόμενα, για την κρίση ως προς το εάν είναι συμφέρουσα μια προσφορά δέον είναι να λαμβάνονται υπόψη συγκριτικά στοιχεία αντίστοιχων συμβάσεων και όχι per se το ποσοστό έκπτωσης επί του συγκεκριμένου προϋπολογισμού. Κατόπιν των ανωτέρω ο λόγος της προσφυγής είναι βάσιμος, πρέπει να γίνει δεκτός και να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις.

16. Επειδή, η εξέταση των λοιπών λόγων της υπό κρίση προσφυγής κρίνεται αλυσιτελής (βλ. ΣΤΕ 308/2020), καθόσον σύμφωνα με την ως άνω σκέψη 15, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις που ματαίωσαν τον διαγωνισμό κρίθηκαν ακυρωτές.

17. Επειδή, κατ' ακολουθία, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή

18. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να επιστραφεί (άρθρο 363 Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός απόφασης: 482/2020

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει τις υπ' αριθμ. 88 και 89 αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου ποσού €637,54 με ηλεκτρονικό κωδικό .....

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 06 Απριλίου 2020 και εκδόθηκε στις 27 Απριλίου 2020 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Ευαγγελία Μιχολίτση

Φωτεινή Μαραντίδου